

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.11.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

econ.bg

✓ Пресконференция по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика"

На 21 ноември 2013 г. (четвъртък) от 12:15 часа в зала "Средец" на хотел "Шератон" ще се проведе пресконференция по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика", организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България и Министерството на финансите на Република България.

Ще бъдат представени Композитният индекс „Икономика на светло“ и стойността му като инструмент за проследяване на тенденциите в сивия сектор, като се представи изменението му през годините, както и актуалните социологически данни, показващи напредъка на страната в борбата със сивата икономика.

В пресконференцията ще вземат участие:

- г-н Васил Велев, председател на УС на АИКБ;
- г-жа Людмила Петкова, заместник-министър на финансите и председател на Обществения съвет за ограничаване и превенция на неформалната икономика;
- д-р Милена Ангелова, главен секретар на АИКБ и ръководител на проекта;
- доц. д-р Емилия Ченгелова, ключов експерт „Социолог“ по проекта;
- проф. д-р Стефан Петранов, ключов експерт „Стратегии и планиране“ по проекта.

akcent.bg

✓ Пресконференция за борба със сивата икономика ще се проведе в София

На 21 ноември в София ще се проведе пресконференция, на която ще бъдат представени Композитният индекс „Икономика на светло“ и стойността му като инструмент за проследяване на тенденциите в сивия сектор, като се представи изменението му през годините, както и актуалните социологически данни, показващи напредъка на страната в борбата със сивата икономика.

В пресконференцията ще вземат участие Васил Велев, председател на УС на АИКБ, Людмила Петкова - Заместник-министър на финансите и председател на Обществения съвет за ограничаване и превенция на неформалната икономика, Милена Ангелова - главен секретар на АИКБ и ръководител на проекта, доц. Д-р Емилия Ченгелова - ключов експерт „Социолог“ по проекта и проф. Д-р Стефан Петранов - ключов експерт „Стратегии и планиране“ по проекта. България е страната-членка на Европейския съюз с най-голям дял на неформалната икономика. Този феномен оказва сериозно негативно влияние върху конкурентоспособността на страната ни, ощетява бюджета, като ерозира всички финансирани от него сфери, включително социално-осигурителната, здравната, образователната и пенсионната. Ограничаването на сивия сектор е възможно само при целенасочени и координирани действия на държава, социални партньори и всички заинтересовани страни. За да се отчита напредъкът в тези действия, е необходимо да се ползват адекватни и сигурни инструменти за измерването му.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](http://vestnikkapitaldaily.com)

✓ МВФ очаква завръщане на инфлацията и слаб растеж

Мисията на фонда препоръча пенсионна реформа и ефективно харчене на бюджетните средства

Постепенно завръщане на инфлацията в България до умерени равнища очаква Международният валутен фонд (МВФ). Прогнозата е икономическият растеж да остане слаб, подкрепян основно от износа и от средствата, постъпващи от европейските фондове. Бюджетът за 2014 г. е амбициозен, но изпълним, а основните рискове пред него са свързани с евентуалното неизпълнение на заложените данъчни приходи. Друга опасност създават държавни компании от енергетиката и железопътния транспорт, които са силно задлъжнели.

Това стана ясно в края на редовната мисия на фонда, водена от ръководителя на институцията за България Мишел Шанън. Както и при предишната си визита, Шанън препоръча на правителството да предприеме мерки в областта на пенсионната реформа, както и да контролира разходите си, за да бъде изпълнена заложената цел за бюджетния дефицит от 2% в края на годината.

Инфлацията се завръща

Прогнозата на МВФ е в края на 2014 г. инфлацията да се повиши до 1.5%. Тази година се очаква да завърши с дефлация от 0.5%. По отношение на икономическия растеж фондът вече актуализира прогнозата си, като понижи перспективите за тази година на 0.5%, а за следващата проектира ръст на БВП от 1.6%. Според Мишел Шанън рисковете пред бюджета са свързани с евентуално неизпълнение на заложените приходи. "Докато наскоро обявените дейности по проекта "Южен поток" могат да осигурят подобрене при приходите, те могат да не се изпълнят, ако възстановяването на потреблението е по-слабо, отколкото се очаква, а инфлацията остане ниска", се посочва в становище на мисията на МВФ. В този смисъл експертите са на мнение, че може да се наложи обуздаване на правителствените разходи, за да се гарантира, че заложената цел за бюджетния дефицит ще бъде постигната.

Рискове пред бюджета, но в по-дългосрочен план, крие отлагането на реформата в пенсионната система, стана ясно още от изказването на Мишел Шанън, която показва, че е запозната с намерението на правителството да замрази възрастта за пенсиониране и да даде привилегии на военнослужещите. Според Шанън реформата не би могла да бъде извършена, докато бедността в България е на сегашното ѝ равнище. "Пенсионната реформа е въпрос на адекватност, но и въпрос на възможности", посочи Шанън. Тя допълни, че пристъпването към по-големи промени в пенсионната система трябва да бъде предшествано от подобряване на продуктивността в икономиката, което да доведе до по-стабилен икономически растеж, а оттам и да се разкрие възможност за по-решителни промени в пенсионната система.

МВФ обръща внимание върху проблема с неефективността на социалните разходи. Необходимо е по-точно насочване на средства към нуждаещите се, за да бъдат защитени най-уязвимите групи от населението, става ясно от позицията на фонда. В нея се посочва още, че процесът по изравняване на българските заплати със средното за Европа равнище няма шанс да се случи в близко бъдеще. В средносрочен план растежът може да достигне 3%, като това ще означава слабо доближаване до равнището на заплащане в останалите европейски държави.

Емиграцията остава на дневен ред

Емиграцията е явление, което експертите на МВФ споменават няколко пъти в анализа си за политическата и икономическа обстановка в страната. В интервю за "Капитал Daily" Мишел Шанън прогнозира, че тенденцията, българите да напускат страната, за да търсят работа, ще се запази и през следващата година. Тя коментира още, че въпреки отчетения спад на чуждестранните инвестиции те не са по-ниски от средното за региона равнище. Според Шанън въпреки протестите страната е удържала макроикономическа и финансова стабилност, което се забелязва в чужбина. След като се запозна с препоръките на МВФ, финансовият министър Петър Чобанов разпространи позиция, в която се казва, че приема заключенията на мисията, а също и че те са в подкрепа на усилията на правителството за извършване на реформи.

✓ Икономиката стои стабилно ниско

БВП отбеляза най-високия си ръст за годината през третото тримесечие, но средата в Европа остава несигурна

Стабилно нисък и подправен с европейска несигурност. Така може да се определи икономическият ръст на България през третото тримесечие на годината. Увеличението на БВП е с 0.8% на годишна база, а в сравнение с периода април-юни се е покачил с 0.6%. Това показват експресните данни на Националния статистически институт (НСИ) за икономиката на България през третото тримесечие.

През последните две години тримесечният ръст се колебаеше в рамките на статистическата грешка (около 0.1-0.3%), като като от април до юни тази година падна под нулата. Подобряването на данните през втората половина на 2013 г. се очакваше особено заради лекото ускоряване на износа към Европа. През второто тримесечие еврозоната официално излезе от рецесия. Данните за европейската икономика и за юли-септември продължават да са над нулата, но възстановяването леко забавя ход. Така Европа продължава да е най-сериозният външен риск за българската икономика. Прогнозите на анализаторите за следващата година са ръстът да превиши 1%, но при две условия - попътен вятър от Европа и успокояване на политическата обстановка в страната. За разлика от прогнозите на правителството и Европейската комисия анализаторите не посочват вътрешното потребление като потенциален двигател на икономиката, а по-скоро смятат, че и догодина основното ѝ гориво ще е износьт. Според ЕК българската икономика догодина ще порасне с 1.5%, като с есенната си прогноза Брюксел понижи очакванията си от 1.7%.

Крехки надежди

Надеждите за ръст на икономиката догодина, движен от вътрешното потребление, може и да се окажат излъгани. В мотивите към проектобюджет 2014 правителството залага на износа и на раздвижени покупки на домакинствата. Европейската комисия също смята, че вътрешното потребление може да е един от козовете на българската икономика, но и най-големият риск, ако ръстът не се сбъдне. Данните за третото тримесечие потвърждават тези опасения. От началото на годината всяко тримесечие индивидуалното потребление спада с по 1% на годишна база. Търговците на дребно също не виждат особено раздвижване. Според Николай Петров, изпълнителен директор на "BILLA България", потреблението на бързооборотни стоки през 2013 г. се запазва на същото ниво като предишната година (виж още мнения на бизнеса и анализаторите в каретата).

Забавени реакции

Рискът за продължаващ спад на потреблението се засилва и от все още стагниращия пазар на труда. През второто тримесечие на годината заетите се увеличили с почти 30 хил. души, но сега отново се вижда лек спад. С 4 хил. души по-малко са работили през периода юли-септември в сравнение с година по-рано и така броят на заетите достига малко над 3 млн. души. Коефициентът на безработица расте с половин процентен пункт на годишна база, но пък спада спрямо рекордно високите си нива от около 13% в началото на годината. Прогнозите за догодина са безработицата да започне

да спада до нива от 12.6-12.7%.

Положително все пак е, че част от безработните, които са били обезкуражени, започват да търсят заетост. Броят на хората, които просто са се отказали да търсят работа, е намалял с 20 хил. души на годишна база, което автоматично покачва и дела на безработните.

Въпреки това както от Министерството на финансите, така и от Европейската комисия очакват пазарът на труда да продължи да се възстановява, но относително бавно заради негативното въздействие на фактори като значителното намаляване на населението в резултат на застаряването и на емиграцията.

Двигател с външно горене

Така единствената движеща сила на икономиката, макар и не особено стабилна, и догодина ще остане износьт. През третото тримесечие НСИ отчита ускоряване на търговските потоци към страните от ЕС с 6.7% на годишна база. Данните към деветмесечието пък показаха забавяне на експорта към трети страни, накъдето българските предприятия се насочиха, за да компенсират слабото европейско търсене по време на рецесията там.

Очевидно износителите отново гледат към големите европейски партньори Франция и Германия. Лошата новина обаче е, че френската икономика започва да се забавя и през третото тримесечие излезе на минус (виж другия текст). Освен това очакванията са приносът на износа в ръста на икономиката да започне да се забавя оттук нататък (виж графиката), което означава, че става наложително да се намерят други източници на икономически растеж. Според банков анализатор предишното правителство е използвало и еврофондовете като такъв, но сега усвояването им се забавя. Освен това със старта на новия програмен период не може да се очаква разплащането на съществен ресурс по оперативните програми през 2014 г.

КАКВО ДОПРИНАСЯ ЗА РАСТЕЖА

Инвестициите засега също не са кандидат за двигател на икономиката. На годишна база те са се увеличили с 1.2%. Това обаче е много по-бавен ръст спрямо първата половина на годината, когато промяната беше с 3 до 5%. "За да засили растежа, българското правителство трябва да изостави популизма при съставянето на политики, да забърза подобряването на инфраструктурата и като минимум да се справи с недостатъците на здравеопазването, образованието и опасно проблемния енергиен сектор", пишат Уникредит в обзора си за икономиките в Централна и Източна Европа за последното тримесечие на годината.

✓ Възстановяването в Европа забавя темпото

Икономиките на Германия и Франция отчетоха влошени резултати

Икономическото възстановяване в Европа се е забавило повече от очакваното през третото тримесечие, основна роля за което има по-слабият ръст на brutния вътрешен продукт (БВП) в Германия и неочакваното свиване на френската икономика. Според данните на Евростат икономиката на Европейския съюз е нараснала с 0.2% спрямо предишното тримесечие, а в еврозоната ръстът е още по-малък - 0.1 на сто. Забавянето на растежа беше очаквано, но повечето прогнози на анализаторите бяха за спад до 0.2% в страните, използващи еврото. През второто тримесечие и двете зони отбелязаха ръст от 0.3 процента, с което валутният съюз излезе от продължилата 18 месеца рецесия. Спрямо същия период на 2012 г. сезонно изгладеният БВП на Европейския съюз се е свил с 0.1%, а на еврозоната – с 0.4 процента.

Забавяне на големите

И двете най-големи икономики в региона влошават представянето си през периода юли-септември, като БВП на Германия е нараснал само с 0.3% спрямо 0.7 на сто през второто тримесечие. Френската икономика се е свила, след като се повиши с 0.5 процента за трите месеца до юни. Най-дългата следвоенна рецесия в Италия е навлязла в своето девето поредно тримесечие, но темпът на свиване се е забавил.

Според статистическите служби на Германия и Франция основен виновник за влошаването е по-слабият износ. Според германската федерална статистическа служба, цитирана от Financial Times, единствено вътрешното търсене е стимулирало растежа, а износьт е бил "по-малко динамичен в сравнение с предишното тримесечие". Тези данни идват

само ден след като Европейската комисия започна проверка дали търговските излишъци, генерирани от външната търговия на Берлин, вредят на икономиката на региона.

Проблемите са значително по-сериозни във Франция, чийто износ е спаднал с 1.5% спрямо ръста от 1.9 на сто през предишното тримесечие. И в двете държави вносът е продължил да нараства. "Слабото увеличение на външната търговия без съмнение ще предизвика притеснения за цялостния растеж и силния курс на еврото", коментира Джонатан Лойнс, главен икономист за Европа в Capital Economics.

Френското индустриално производство също е преобърнало тенденцията на растеж и се е свило с 1% след увеличението с 2 на сто през предишните три месеца. Париж също така отчита намаление на инвестициите за седмо поредно тримесечие. Това е в контраст с данните от Германия, където статистиката показва увеличение на капиталовите разходи в машиностроенето и строителния сектор. През миналата седмица също така агенция Standard & Poor's понижи кредитния рейтинг на Франция, но правителството и централната банка изразиха увереност, че икономическият растеж ще се възстанови през последните месеци на годината.

Положителни сигнали

От периферията на еврозоната дойдоха и някои положителни сигнали – Португалия успява да поддържа положителен растеж, макар и значително по-бавен от постигнатите през второто тримесечие 1.1%. Друга проблемна икономика – Испания, е успяла да се върне към растеж, макар и с минималните 0.1 на сто - първото позитивно число на тримесечна база от началото на 2011 г. Сред членките на ЕС най-голям ръст на тримесечна база отчитат Румъния (1.6%), Латвия (1.2%) и Великобритания (0.8%). Най-сериозно свиване се отчита в Кипър и Чехия.

Според прогнозите на Брюксел колебливото икономическо възстановяване ще стане по-солидно през следващите две години, когато се очаква растеж от съответно 1.1 и 1.7 на сто в еврозоната. Над региона обаче продължава да тежи рекордно високата безработица от 12.2%, а към проблемите се добавя и опасността от дефлация. През октомври потребителските цени отбелязаха най-ниската си инфлация от четири години, което принуди Европейската централна банка да понижи лихвите си до рекордно ниско ниво.

Вестник Стандарт

✓ 100 мерки дават рамо на бизнеса

Нови 100 мерки на правителството за намаляване на административната тежест ще бъдат предприети в началото на 2014 г.

Първият пакет от 24 мерки вече е в парламента, а наскоро кабинетът прие втори пакет за облекчаване на 83 режима. Това каза премиерът Пламен Орешарски при откриването на Българския икономически форум. "В обозрим хоризонт от следващите няколко месеца ще имаме сериозен, видим резултат по отношение на олекотяване на условията за правене на бизнес", заяви премиерът.

Усилията на правителството са насочени към преодоляване на последиците от петгодишната рецесия и възстановяване на предпоставките за засилване на инвестиционната активност, заяви премиерът. Според него през последните 5 години за инвестиции не се е говорело, а само за рецесия и криза. Затова сега основните политики на кабинета са насочени към насърчаване на външните инвестиции, инвестирането в човешкия капитал и иновациите.

Премиерът увери, че в следващите няколко месеца ще се усети регулярното възстановяване на ДДС за бизнеса. На въпрос дали правителството ще разработи стратегия за развитие на икономиката, Пламен Орешарски отговори, че не е привърженик на волевото изграждане на приоритети в икономиката. Споделяме разбирането за по-силна регулация от страна на държавата, но такава, която да прави по-ефективна конкурентната среда на пазара, обясни премиерът.

Вестник Сега

✓ Заетостта в пет области в страната падна под критичния праг от 40%

Пет области у нас с общо 47 общини и население над 696 000 души са с ниво на заетост под критичния минимален праг от 40%. Това са Видин, Ловеч, Монтана, Враца и Силистра. Едва-едва минават границата Разград, Пазарджик, Сливен и Плевен.

"Този процент е санитарен минимум, за да може да се каже, че изобщо има някаква икономическа дейност в тези области", смята икономистът Явор Алексиев от Института за пазарна икономика. Вчера институтът представи изследването си "Регионални профили: показатели за развитие" с данни, актуални към 30 юни т.г. Само две области - София и Благоевград, постигат коефициент на заетост над 50%. Според икономистите положението в Северна България е мъчително, а Южна като цяло се справя доста по-добре. Извън столицата повечето от притегателните центрове, които привличат пътуващи от други градове, са в южната част на страната - Стара Загора, Пловдив, Бургас. На север привлекателни са Русе и Варна, мигриращи работници привлича и Габрово.

Няма никакви положителни последици от регионалната политика на държавата. Разривът между столицата и провинцията продължава да се задълбочава, става ясно от проучването. София е водеща по всички наблюдавани показатели, особено по заетост и доходи. Останалите най-добре развити области - Стара Загора, Варна, Пловдив, Благоевград и от 2013 г. Русе все още са доста далече и не могат да я достигнат. БВП на София например е два пъти по-висок от втората по този показател област Стара Загора. "За 10-15 г. няма никакво сближаване. Напротив - наблюдава се раздалечаване, т.е. слабите социално-икономически области стават все по-слаби, столицата се откъсва и надали вече

друга област може да я застигне. Тук процесът е необратим", коментира Александър Цветков от Региостат. Най-закъсали са Силистра, Разград, Сливен, Видин, Кюстендил, Ловеч и Велико Търново.

Притеснителен е и фактът, че в 18 от 28-те области делът на бедните хора продължително расте. Почти 55% от населението в Сливен живее с материални лишения, както и около 52% от жителите в Разград и Пазарджик. В 22 области се увеличават неработещите хора, както и тези на непълен работен ден. Логично българите са най-недоволни от стандарта си на живот, от доходите, инфраструктурата и сигурността. Положителни оценки има само за секторите образование и здравеопазване, независимо от сериозните слабости в тях. 1/5 от запитаните граждани например са споделили, че им се е налагало да правят нерегламентирани плащания за здравни грижи, а 1/4 са пътували извън областта, в която живеят, за да могат да получат нужното лечение.

Околната среда е най-съсипана в област Стара Загора. Тя е най-големият източник на замърсяване на въздуха у нас заради големите предприятия и множеството топлоелектрически централи. Емисиите на вредни вещества са 3572 тона/кв. км годишно. След Стара Загора с най-мръсен въздух са Варна и Перник.

---ДЕФИЦИТ---

Преките чуждестранни инвестиции като цяло са дефицит, а там, където ги има, са крайно незначителни. Липсва и активност от страна на местните администрации, които не влагат усилия за подобряване на бизнес средата, сочи изследването. Трудно върви усвояването на европейските фондове. В общините с по-дейна администрация показателите за състоянието на ВиК, пътната мрежа и др. се покачват.